



Svenskt deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens proposition 2002/03:58 Svenskt deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo. Utrikesutskottet har berett försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och därvid erhållit yttrande 2002/03:FöU5y. Försvarsutskottet tillstyrker i sitt yttrande regeringens förslag.

I betänkandet föreslår utskottet att riksdagen bifaller proposition 2002/03:58 och medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i 12 månader under åren 2003–2004.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	7
Utskottets överväganden	9
Bilaga 1	
Förteckning över behandlade förslag	
Propositionen.....	12
Bilaga 2	
Försvarsutskottets yttrande 2002/03:FöU5y	13
Bilaga 3	
Resolution 1279.....	16
Bilaga 4	
Resolution 1376.....	19
Bilaga 5	
Resolution 1445.....	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen bifaller proposition 2002/03:58 och medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i tolv månader under åren 2003–2004.

Stockholm den 8 april 2003

På utrikesutskottets vägnar

Urban Ahlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin (s), Carl B Hamilton (fp), Carina Hägg (s), Birgitta Ahlqvist (s), Lars Ohly (v), Kent Härstedt (s), Göran Lindblad (m), Cecilia Wigström (fp), Agne Hansson (c), Ewa Björling (m), Lotta N Hedström (mp), Anita Johansson (s), Inger Segelström (s), Björn Hamilton (m), Rosita Runegrund (kd), Håkan Juholt (s) och Kaj Nordquist (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

FN:s fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo, MONUC, upprättades genom säkerhetsrådets resolution 1279 (se bilaga 1) i november 1999. Operationens huvudsakliga uppgift skulle vara att övervaka avtalet om eldupphör som undertecknades i Lusaka i juli samma år. Till en början bestod den av 90 militära sambandsofficerare, men säkerhetsrådet utökade i februari 2000 mandatet för styrkan till 5 537 personer, inklusive 500 militärobservatörer. FN-operationens utplacering förhindrades till en början av regeringen i Kinshasa, och i början av 2001 var endast 200 militärobservatörer på plats. Utplacering av trupp inleddes först när Joseph Kabila kom till makten i januari 2001. I november 2002 uppgick den faktiska styrkan till ca 4 200 personer, vilket låg under den då mandaterade nivån för insatsen.

Den 9 november 2001 gav säkerhetsrådet genom resolution 1376 (se bilaga 2) stöd för inledandet av fas III i MONUC:s verksamhet, vilket innebar att MONUC steg för steg skall inleda arbetet med att bistå i att avväpna, demobilisera och repatriera väpnade grupper samtidigt som de huvudsakliga uppgifterna enligt fas II, att utreda påstådda brott mot vapenvilan och övervaka tillbakadragandet av utländska trupper, skall fortsätta. På grund av det i vissa delar labila säkerhetsläget och bristande information från parterna om väpnade trupper har MONUC tidigare haft svårt att genomföra detta arbete i någon större utsträckning. Avtalen i Pretoria och Luanda mellan regeringen i Kinshasa och Rwanda respektive Uganda samt det snabba tillbakadragandet av utländska trupper under hösten 2002 har dock skapat nya och bättre förutsättningar för att avväpna, demobilisera och repatriera väpnade grupper.

Mot bakgrund av denna positiva utveckling beslutade säkerhetsrådet genom resolution 1445 (se bilaga 3) den 4 december 2002 att öka styrkan för MONUC till 8 700 personer och förskjuta tyngdpunkten för verksamheten österut för att snabbt kunna bistå i frivillig avväpning, demobilisering och repatriering av väpnade grupper. Planeringen av MONUC:s fortsatta arbete under fas III beskrivs i generalsekreterarens specialrapport från den 10 september 2002. Den militära komponenten kommer att ökas genom upprättande av en framåtriktad styrka som huvudsakligen skall bestå av två insatsstyrkor omfattande vardera 1 700 personer. Dessa styrkor kommer att vara baserade i Kindu och Kisangani men ha kapacitet att förflytta sig till demobiliseringsorter i de östra delarna av landet för att svara för punktsäkerhet, stödja uppbyggnaden av demobiliseringsläger, förstöra vapen och ammunition som samlats in samt för viss minröjning. Den första insatsstyrkan kommer att bemannas av förband från Sydafrika och beräknas vara operativ i Kindu i slutet av april 2003. Den andra insatsstyrkan skall sättas upp först när generalsekreteraren rapporterat till säkerhetsrådet att mer kapacitet behövs för att

hantera det samlade antalet personer som är föremål för avväpning, demobilisering och repatriering.

Regeringen gav den 12 december 2002 Försvarsmakten i uppdrag att genomföra en rekognosceringsresa till DR Kongo för att inhämta fördjupat beslutsunderlag inför ett eventuellt svenskt deltagande med en flygfältsenhet till MONUC, och Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) har därefter kompletterat uppdraget med att anmoda Försvarsmakten att redovisa alternativa möjligheter för ett sådant svenskt bidrag.

Sverige har först under hand och sedan formellt den 18 februari 2003 fått förfrågan från FN om att bidra med flygfältskapacitet till MONUC.

Försvarsmakten redovisade den 10 januari 2003 alternativa möjligheter för ett svenskt bidrag och förordade en flygfältsenhet bestående av ca 90 personer. Enheten förutsätts svara för flygledning, meteorologi, passagerarservice, säkerhetskontroll, trafikledning, lasthantering och brandbekämpning inom flygfältet. En sådan enhet bedömdes kunna vara redo för avresa till området fyra månader efter att beslut fattas om att vidta förberedelser och inleda rekrytering. Rekrytering av personal och anskaffning av material förutsätts i huvudsak kunna ske från Försvarsmaktens grundorganisation. Kostnaden för insatsen beräknas uppgå till ca 200 miljoner kronor för en 12-månadersperiod.

I avvaktan på en formell förfrågan anvisade Försvarsdepartementet den 31 januari 2003 Försvarsmakten att planera och vidta förberedelser för en svensk insats i enlighet med Försvarsmaktens förordande.

Enligt den formella förfrågan från FN är inriktningen att det svenska förbandet skall bemanna och ansvara för drift av ett flygfält i Kindu och vara klart för avresa till området i månadsskiftet maj–juni 2003. Sedan den 15 januari 2003 är Kindu stabsplats för den nya sektorn 5, som kommer att utgöra centrum för MONUC under inledningen av fas III. Enligt uppgifter från FN:s enhet för fredsbevarande operationer kommer ett kinesiskt fältsjukhus och ett ingenjörsförband också att vara placerade där. Definitivt besked om grupperingsplats för den svenska enheten väntas inom kort.

Försvarsmakten genomförde under perioden 22 februari–1 mars 2003 en rekognosceringsresa till DR Kongo med besök hos MONUC. Besöket bekräftade att insatsen kan genomföras av ett svenskt förband enligt planering. Försvarsmakten planerar, under förutsättning att riksdagen ger sitt medgivande, att en förtrupp skall avresa till området i månadsskiftet april–maj 2003.

Utrikesutskottet har berett försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och därvid erhållit yttrande 2002/03:FöU5y.

Inför ärendets beredning har utskottet erhållit föredragningar från Utrikesdepartementet och Försvarsmakten.

Bakgrund

Åren efter det att Fristaten Kongo 1960 blev självständig från kolonialmakten Belgien präglades av stor politisk oro med ett flertal rebell- och självständighetsrörelser som ofta verkade med direkt stöd från utländska regeringar. Genom en statskupp 1965 lyckades generalmajor Joseph Desiré Mobutu ta makten i landet, som 1971 kom att heta Zaire. Mobutus 32 år vid makten präglades av korruption, maktmissbruk och växande despotism. I slutet av 1996 inleddes ett väpnat uppror mot Mobutus korrupta regim. Det hade sin upprinnelse i de massiva flyktingströmmar in i östra delarna av Zaire som följde efter det att tutsidominerade *Rwandan Patriotic Front* (RPF) slog tillbaka mot de ansvariga för folkmordet och tog makten i Rwanda sommaren 1994. En stor del av flyktingarna var medlemmar av den besegrade rwandiska armén (ex-FAR) och hutumilisen *interahamwe*, som var ansvariga för folkmordet på omkring 800 000, huvudsakligen tutsier. Från flyktingläger i Zaire fortsatte dessa grupper att genomföra räder in i Rwanda. Mobutu vidtog inga kraftfulla åtgärder mot miliserna som snarast utnyttjade situationen till att destabilisera Rwanda. Det som började som en rörelse för att garantera säkerheten till följd av flyktingströmmarna in i landet utvecklades snabbt till en rebellrörelse med sikte på att störta regeringen i Kinshasa. I maj 1997 intog rebellererna Kinshasa, under ledning av Laurent Kabila och med stöd av regeringarna i Rwanda och Uganda. Mobutu flydde landet och Laurent Kabila övertog makten i landet, som utropades till Demokratiska republiken Kongo.

Hoppet om att Mobutoregimen skulle ersättas av en mer demokratisk och ansvarsfull regering blev inte långlivat. Laurent Kabilas styre var auktoritärt och odemokratiskt, och relationerna med hans viktigaste allierade, Rwanda och Uganda, försämrades snabbt. Säkerhetsproblemen i östra DR Kongo kvarstod, och i augusti 1998 gick Rwanda och Uganda ånyo in med militär trupp i DR Kongo för att i samarbete med lokala rebellgrupper försöka störta Kabila från makten. Utvecklingen eskalerade snabbt till ett regelrätt krig, vilket som mest kom att involvera åtta afrikanska länder, inklusive Angola, Zimbabwe och Namibia som skickade trupp för att stödja regeringen i Kinshasa. Parternas exploatering av DR Kongos naturresurser, bl.a. diamanter och mineraler, har sedan kommit att spela en central roll i konflikten och har bidragit till att förlänga den.

Den 10 juli 1999 undertecknades i Lusaka mellan DR Kongos regering och regeringarna för Angola, Namibia, Rwanda, Uganda och Zimbabwe ett avtal om eldupphör. De dominerande rebellgrupperna i DR Kongo, *Mouvement pour la Libération du Congo* (MLC) och *Rassemblement Congolais pour la Démocratie* (RCD) undertecknade avtalet snart därefter. De tre centrala elementen i avtalet är överenskommelse om fullständigt tillbakadragande av alla utländska trupper från kongolesiskt territorium, avvapning och demobilisering av väpnade grupper (främst ex-FAR och *interahamwe*) samt genomförandet av en inter-kongolesisk dialog mellan alla kongolesiska parter i konflikten, den politiska oppositionen och det civila samhället, i syfte att demokratisera

landet. Parterna begärde också en fredsbevarande FN-styrka. De följande 18 månaderna efter undertecknandet skedde dock inga framsteg i fredsprocessen. I stället fortsatte stridigheterna.

I januari 2001 mördades Laurent Kabila och efterträddes som president av sin son, Joseph Kabila. Fredsprocessen fick nytt liv under dennes ledning. Regeringen i Kinshasa godkände utplaceringen av FN-trupp, och parternas trupper drogs tillbaka från frontlinjen i enlighet med ett nytt gemensamt avtal.

Under 2002 har betydande framsteg gjorts i fredsprocessen. Den 30 juli undertecknades i Pretoria ett avtal mellan regeringen i Kinshasa och Rwanda om tillbakadragande av all rwandisk trupp från kongolesiskt territorium samt avvärjning och demobilisering av ex-FAR och *interahamwe* i DR Kongo. Avtalet är ett försök att lösa två av de viktigaste utestående frågorna i Lusaka-avtalet och gav nytt momentum i fredsprocessen. Ett annat avtal undertecknades sedan den 6 september 2002 i Luanda mellan regeringen i Kinshasa och Uganda om tillbakadragande av ugandisk trupp från kongolesiskt territorium samt om samarbete och normalisering av relationerna mellan länderna. Under hösten 2002 överraskade Rwanda många bedömare genom en omfattande truppreträtt från DR Kongo, vilken övervakades och verifierades av MONUC och Sydafrika i enlighet med avtalet. Även tillbakadragandet av styrkor från Uganda, Zimbabwe och Angola har fortsatt och verifierats under hösten 2002. Den 17 december 2002 slöts i Pretoria inom ramen för den inter-kongolesiska dialogen ett avtal om en övergångsregering, vilket innebär att Joseph Kabila under en övergångsperiod på två år, att följas av demokratiska val, sitter kvar som president med fyra vicepresidenter från vardera regeringen, den politiska oppositionen och de två viktigaste rebellrörelserna, RCD-Goma och MLC.

Ett avtal som reglerar regeringens och parlamentets sammansättning under den tvååriga övergångsperioden undertecknades i Sydafrika av de inblandade parterna den 2 april 2003.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår i proposition 2002/03:58 att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande i 12 månader under åren 2003–2004 som ett svenskt bidrag till den FN-ledda insatsen MONUC i Demokratiska republiken Kongo.

I propositionen redogör regeringen för bakgrunden till utvecklingen i DR Kongo, för utvecklingen vad gäller det internationella samfundets engagemang i landet samt för förutsättningar för ett svenskt deltagande i fredsoperation under FN:s ledning och regeringens bedömningar kring detta.

Regeringen konstaterar i propositionen att Försvarsmakten i sitt underlag den 10 januari 2003 förordade ett svenskt deltagande med en flygfältsenhet bestående av omkring 90 personer för drift och bemanning av en flygplats i östra delarna av DR Kongo. Försvarsmakten bedömde att förbandet skulle kunna vara klart för transport till området fyra månader efter ett beslut om planering och rekrytering av personal till insatsen. Vidare framhålls att rege-

ringen den 31 januari 2003 instruerat Försvarsmakten att planera och vidta förberedelser för en sådan svensk insats.

Av propositionen framgår att de närmare förutsättningarna för svenskt deltagande i MONUC kommer att regleras genom ett avtal (*Memorandum of Understanding*) mellan Sverige och FN, vilket reglerar de interna förhållandena mellan Sverige och MONUC. Förhandlingar om ett sådant avtal kommer enligt planerna att påbörjas under första delen av mars i New York. Vidare kommer den rättsliga statusen för den svenska styrkans personal att regleras genom ett s.k. *Status of Forces Agreement* (SOFA) mellan Sverige och FN.

Regeringen redogör i propositionen även för vilka humanitära insatser och biståndsinsatser som Sverige och det internationella samfundet tidigare har genomfört i landet.

Utskottets överväganden

Utskottet kan inledningsvis konstatera att det under det senaste året har skett stora framsteg i fredsprocessen i DR Kongo med fredsavtal mellan regeringen i landet och regeringarna i Rwanda och Uganda samt efterföljande tillbakadragande av utländska trupper från kongolesiskt territorium. Därtill har den inter-kongolesiska dialogen resulterat i ett avtal om en övergångsregering som undertecknats av regeringen, oppositionen och de två viktigaste rebellgrupperna.

Trots framstegen menar utskottet att stora utmaningar kvarstår för att uppnå fred och stabilitet i landet. Genomförandet av det politiska avtalet kräver god vilja och eftergifter av samtliga parter. Det tredje centrala elementet i Lusakaavtalet, avväpning, demobilisering och repatriering av rwandisk milis, vars verksamhet i östra DR Kongo fortsatt att utgöra ett säkerhetshot mot Rwanda, återstår att genomföras. Ett misslyckande med detta skulle kunna leda till förnyad militär konflikt med risk för att landet kastas in i en än djupare kris med allvarliga regionala effekter. I den nordöstra delen av landet, i Ituri-provinsen, pågår och fördjupas också en mer lokal men oroande konflikt med tydliga tecken på fortsatt inblandning av grannländerna.

Fortsatt starkt internationellt engagemang är enligt utskottets mening nödvändigt för att föra den politiska processen framåt. Därtill krävs en stark FN-ledning och ett välfungerande MONUC som förmår axla den centrala roll som operationen har som stabiliserande faktor i DR Kongo. Detta är en viktig förutsättning för en effektiv process för avväpning, demobilisering och repatriering av väpnade styrkor. Utskottet menar att nödvändiga resurser måste ställas till MONUC:s förfogande för att fredsoperationen skall kunna genomföras.

Sverige har ett långvarigt engagemang i Kongo. Svenska missionsorganisationer har varit verksamma i landet i mer än hundra år och är fortfarande aktiva med omfattande social verksamhet i Kivu, Bandundu, Kinshasa och Bas Kongo.

Det svenska humanitära biståndet till DR Kongo, som kanaliseras genom FN, internationella och svenska enskilda organisationer samt olika kyrkor uppgick under 2002 till ca 90 miljoner kronor.

Behovet av humanitära insatser från det internationella samfundet kommer att förbli stort under lång tid framåt. På grund av det labila säkerhetsläget i de östra och nordöstra delarna av landet har hjälporganisationer endast mycket begränsat tillträde till drabbade områden. Utskottet menar att en effektivt genomförd process av demobilisering, avväpning och repatriering är en förutsättning för att det humanitära biståndet skall kunna nå ut till alla behövande människor.

Utskottet vill även erinra om att Sverige mellan 1960 och 1964 deltog i den FN-operation som upprättades för att återställa ordning och förhindra

inbördeskrig efter det att Katangaprovinsen förklarade sig självständig 1960. Totalt deltog Sverige med över 6 000 man.

Utskottet vill vidare framhålla att Sverige har varit engagerat i fredsprocessen. I MONUC, som hittills har varit en observatörsmission, har Sverige deltagit med fem militära observatörer och tre civilpolis. Vidare har två tjänstemän från Utrikesdepartementet varit sekonderade för att arbeta med fredsprocessen i landet. Sverige har även givit finansiellt stöd till parternas gemensamma militära övervakningskommission samt givit finansiella bidrag till den inter-kongolesiska dialogen.

Utskottet finner det därför naturligt att Sverige lämnar ett väsentligt bidrag till fredsoperationen MONUC även fortsättningsvis, i synnerhet som den nu utvecklas till en förbandsmission för att mer aktivt stödja fredsprocessen i landet.

Fredsprocessen är inne i ett avgörande skede, och det är av vikt att det internationella samfundet lämnar sitt stöd. Sverige blir den första EU-medlemsstaten och det första västlandet som ställer upp med militär trupp till MONUC. Utskottet har erfarenhet att det svenska erbjudandet har mottagits mycket positivt av FN som har förhoppningen att det kan bidra till att fler västländer kan ställa upp med trupp i FN-insatser utanför den europeiska kontinenten. Försvarsutskottet framhåller i sitt yttrande att insatsen är ett viktigt bidrag för att stärka förmågan för MONUC i det kritiska läget i fredsprocessen. Utrikesutskottet delar denna bedömning och menar att den svenska insatsen även bidrar till att stärka trovärdigheten för MONUC:s verksamhet inom ramen för fredsprocessen.

Utskottet kan konstatera att Sverige inte har bidragit med militär trupp i FN:s fredsoperationer, men väl i FN-mandaterade operationer, sedan insatser i Unpredep i Makedonien avslutades i februari 1999. Utrikesutskottet anser därför, liksom försvarsutskottet, att Sverige sänder en tydlig signal om det starka svenska stödet för FN:s fredsverksamhet genom att återigen bidra med trupp i en FN-ledd fredsoperation.

Enligt 10 kap. 9 § regeringsformen får svensk väpnad styrka sändas till annat land om riksdagen medger det, om det är medgivet i lag som anger förutsättningarna för åtgärden eller om skyldighet att vidta åtgärden följer av internationell överenskommelse eller förpliktelse som har godkänts av riksdagen.

Regeringen gör i propositionen bedömningen att styrkans sammantagna storlek och sammansättning medför att den bör betraktas som en väpnad styrka i regeringsformens mening. Vidare redovisar regeringen sin bedömning att MONUC har ett mandat under kapitel VII i FN:s stadga som går utöver fredsbevarande styrkors rätt till självförsvar. Regeringen vill av dessa skäl inhämta riksdagens medgivande till att sända en väpnad styrka om högst 90 personer till DR Kongo under tolv månader 2003–2004 för deltagande i FN:s fredsoperation.

Det är utskottets bedömning att ett svenskt bidrag till denna fredsoperation är av stor vikt. Det svenska bidraget avspeglar, menar utskottet, såväl vårt

engagemang för freden i DR Kongo som vår vilja att aktivt bidra till kris- och konflikthantering i Afrika.

I propositionen redovisar regeringen att den svenska insatsen skall utgöras av en flygfältsenhet med möjlighet att bistå med de tjänster som är nödvändiga för verksamhet vid ett flygfält: flygledning, meteorologi, passagerarservice, säkerhetskontroll, trafikledning, lasthantering och passagerarservice.

Utskottet finner att landets storlek och bristande infrastruktur gör MONUC starkt beroende av flygtransporter. Under genomförandet av avväpning, demobilisering och repatriering av väpnade grupper kommer behovet av flygtransporter att öka ytterligare både för att tillgodose interna behov vid utökningen av insatsen och för att möjliggöra transporter vid repatriering av avväpnade grupper. Utöver de mobila flygfältsenheter som kommer att vara knutna till insatsstyrkorna har FN behov av stationära flygfältsenheter som stöd för MONUC:s rörelsefrihet i de östra delarna av landet. FN har tidigare haft svårt att erhålla sådana bidrag från medlemsländer och har i stället varit tvunget att lösa uppgifterna genom civila kontrakt, vilket medfört förseningar och högre kostnader. Militära förband är dessutom, menar utskottet, att föredra eftersom de ger högre flexibilitet och tillgänglighet samt minskar risken för störningar i verksamheten.

Utrikesutskottets bedömning, liksom försvarsutskottets, är att insatsen är väl avvägd och svarar mot ett väsentligt behov inom MONUC.

Regeringen beräknar att totalkostnaden för insatsen uppgår till ca 200 miljoner kronor, varav ca 120 miljoner kronor avser 2003 och ca 80 miljoner kronor avser 2004. Utgifterna skall belasta sjätte utgiftsområdets anslag, 6:1, Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.

I sitt yttrande till utrikesutskottet framhåller försvarsutskottet bl.a. följande:

Försvarsmakten har i en föredragning för utskottet närmare redogjort för enhetens uppgifter, förläggning, verksamhetsområde m.m. och därvid bl.a. redovisat att risken bedöms vara mycket liten för att den svenska styrkan skall utsättas för ett väpnat angrepp i Kindu-området. Det är snarare de medicinska och sanitära förhållandena – och i begränsad omfattning även viss kriminalitet – som kan utgöra någon fara för den personal som deltar i missionen. Försvarsmakten framhåller därför i det sammanhanget att det medicinska understödet till förbandet är osedvanligt omfattande.

Försvarsmakten räknar med att styrkan skall vara på plats i Kindu i början av juni månad 2003.

Försvarsutskottet tillstyrker sålunda att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i 12 månader under åren 2003–2004.

Utrikesutskottet delar försvarsutskottets uppfattning och föreslår mot bakgrund av det anförda att riksdagen bifaller proposition 2002/03:59 och medger därmed att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i 12 månader under åren 2003–2004.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

I proposition 2002/03:58 Svenskt deltagande i Förenta nationernas fredsbevarande operation i Demokratiska republiken Kongo föreslår regeringen att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i 12 månader under åren 2003–2004.

BILAGA 2

Försvarsutskottets yttrande

2002/03:UU15

Svenskt deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har berett försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2002/03:58 Svenskt deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo, jämte eventuella motioner.

Propositionen

Förenta nationernas (FN) fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo (MONUC) inrättades i november 1999. Den 4 december 2002 antog säkerhetsrådet resolution 1445 som beslutade om en utökning av MONUC med ytterligare 3 200 personer till en styrka på 8 700 personer. Bakgrunden till utökningen av insatsen var det snabba och omfattande tillbakadragandet av utländska trupper under hösten 2002 och behovet att snabbt komma i gång med arbetet att frivilligt avväpna, demobilisera och repatriera (DD&R) väpnade grupper i framför allt de östra och nordöstra delarna av Demokratiska republiken Kongo (DR Kongo).

I den rapport från den 10 september 2002 som ligger till grund för säkerhetsrådets resolution, betonar generalsekreteraren att DD&R ställer höga krav på militär logistisk kapacitet och därför efterfrågar särskilt understödjande funktioner till huvudstyrkan, däribland militära flygfältsenheter med kapacitet inom bl.a. flygledning, meteorologi, trafikledning och lasthantering. Generalsekreteraren påpekar vidare att sådana grundläggande militära logistikförband tidigare har varit svåra att erhålla från medlemsländer. Sverige fick under hösten informellt en förfrågan från FN att bidra med en sådan enhet.

Försvarsmakten förordade den 10 januari 2003 ett svenskt deltagande med en flygfältsenhet bestående av omkring 90 personer för drift av en flygplats i östra delarna av DR Kongo.

Den 18 februari 2003 överlämnade FN en formell förfrågan till Sverige att bidra med en flygfältsenhet till MONUC. Enligt förfrågan är inriktningen att flygfältsverksamheten skall bedrivas i området kring Kindu i östra DR Kongo och att förbandet skall vara klart för avresa till operationsområdet i månads-skiftet maj/juni 2003.

Enheten förutsätts svara för flygledning, meteorologi, passagerarservice, säkerhetskontroll, trafikledning, lasthantering och brandbekämpning inom

flygfältet. Kostnaden för insatsen beräknas uppgå till ca 200 miljoner kronor för en 12-månadersperiod. För att kunna möta FN:s tidskrav för en insats anvisade Försvarsdepartementet den 31 januari 2003 Försvarsmakten att planera och vidta förberedelser för en svensk insats i enlighet med Försvarsmaktens förordnande. Försvarsmakten planerar att en förtrupp skall avresa till området i månadsskiftet april/maj 2003.

Försvarsutskottets överväganden

Landets storlek och bristande infrastruktur gör MONUC starkt beroende av flygtransporter. Under avväpningen och repatrieringen kommer behovet av flygtransporter att öka ytterligare, både för att tillgodose interna behov vid utökningen av insatsen och för att möjliggöra transporter vid repatriering av avväpnade grupper. FN har sålunda behov av stationära flygfältsenheter som stöd för MONUC:s rörelsefrihet i östra delarna av landet.

FN har tidigare haft svårt att erhålla sådana bidrag från medlemsländer och har i stället varit tvunget att lösa uppgifterna genom civila kontrakt, vilket medfört förseningar och högre kostnader. Militära förband är att föredra eftersom de ger högre flexibilitet och tillgänglighet samt minskar risken för störningar i verksamheten.

Kritik har enligt regeringen riktats mot att EU och andra västländer inte tar sitt ansvar och deltar på marken i FN-insatser utan att utvecklingsländer i stor utsträckning får stå för dessa truppbidrag.

Det svenska bidraget till MONUC blir det första med militär trupp i operationen från något annat EU-land eller västland. Erbjudandet har mottagits mycket positivt av FN som också hoppas att det kan bidra till att få fler västländer att ställa upp med trupp i FN-insatser utanför den europeiska kontinenten. Utskottet delar därför regeringens bedömning att insatsen är ett viktigt bidrag för att stärka förmågan för MONUC i detta kritiska läge i fredsprocessen.

Genom att återigen bidra med trupp i en FN-ledd fredsoperation, sänder Sverige en tydlig signal om det starka svenska stödet för FN:s fredsbevarande verksamhet. Insatsen ligger således väl i linje med Sveriges omfattande engagemang i DR Kongo och svensk Afrikapolitik.

Försvarsutskottet delar regeringens uppfattning att den svenska flygfältsenheten därför är ett väl avvägt bidrag till en högt efterfrågad verksamhet inom operationen. Enheten – som föreslås omfatta högst 90 personer – skall svara för flygledning, meteorologi, passagerarservice, säkerhetskontroll, trafikledning, lasthantering och brandbekämpning inom flygfältet.

Kostnaden för insatsen beräknas av regeringen uppgå till cirka 200 miljoner kronor för en 12-månadersperiod. Försvarsutskottet har ingen erinran mot att utgifterna skall belasta det inom sjätte utgiftsområdet uppförda ramanslaget 6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.

Den svenska flygfältsenheten kommer att vara placerad i staden Kindu i östra delen av landet – ett område där MONUC har mandat att använda militärt våld enligt kapitel VII i FN-stadgan. Trots att MONUC:s arbete med avvärjning, demobilisering och reintegrering fullt ut bygger på frivillighet, vilket säkerhetsrådet understrukit i den senaste resolutionen 1445, kan verksamheten i en extrem situation även innefatta skydd av civila, såsom beskrivits ovan, vilket skulle kunna betraktas som fredsframtvingande.

Försvarsmakten har i en föredragning för utskottet närmare redogjort för enhetens uppgifter, förläggning, verksamhetsområde m.m. och därvid bl.a. redovisat att risken bedöms vara mycket liten för att den svenska styrkan skall utsättas för ett väpnat angrepp i Kinduområdet. Det är snarare de medicinska och sanitära förhållandena – och i begränsad omfattning även viss kriminalitet – som kan utgöra någon fara för den personal som deltar i missionen. Försvarsmakten framhåller därför i det sammanhanget att det medicinska understödet till förbandet är osedvanligt omfattande.

Försvarsmakten räknar med att styrkan skall vara på plats i Kindu i början av juni månad 2003.

Försvarsutskottet tillstyrker sålunda att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 90 personer till förfogande för deltagande i Förenta nationernas fredsoperation i Demokratiska republiken Kongo i 12 månader under åren 2003–2004.

Stockholm den 8 april 2003

På försvarsutskottets vägnar

Eskil Erlandsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Eskil Erlandsson (c), Tone Tingsgård (s), Ola Sundell (m), Allan Widman (fp), Ola Rask (s), Michael Hagberg (s), Berit Jóhannesson (v), Berndt Sköldestig (s), Rolf Gunnarsson (m), Britt-Marie Lindkvist (s), Heli Berg (fp), Åsa Lindestam (s), Karin Enström (m), Peter Jonsson (s), Lars Ångström (mp), Marie Nordén (s) och Else-Marie Lindgren (kd).

BILAGA 3

Resolution 1279

UNITED
NATIONS

S



Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1279 (1999)
30 November 1999

RESOLUTION 1279 (1999)

Adopted by the Security Council at its 4076th meeting,
on 30 November 1999

The Security Council,

Recalling its resolutions 1234 (1999) of 9 April 1999, 1258 (1999) of 6 August 1999 and 1273 (1999) of 5 November 1999 and the statements of its President of 31 August 1998 (S/PRST/1998/26), 11 December 1998 (S/PRST/1998/36) and 24 June 1999 (S/PRST/1999/17),

Bearing in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations, and the primary responsibility of the Security Council for the maintenance of international peace and security,

Reaffirming the sovereignty, territorial integrity and political independence of the Democratic Republic of the Congo and all States in the region,

Reaffirming also that the Lusaka Ceasefire Agreement (S/1999/815) represents the most viable basis for a resolution of the conflict in the Democratic Republic of the Congo, and noting the role it requests the United Nations to play in the implementation of the ceasefire,

Expressing its concern at the alleged violations of the Ceasefire Agreement and urging all parties to refrain from any declarations or action that could jeopardize the peace process,

Stressing the responsibilities of the signatories for the implementation of the Ceasefire Agreement, and calling on them to permit and facilitate the full deployment of United Nations military liaison officers and other personnel necessary for the fulfilment of their mandate throughout the territory of the Democratic Republic of the Congo,

Welcoming the pledges of support made to the Joint Military Commission (JMC) by States and organizations, and calling on others to contribute, together with the signatories to the Ceasefire Agreement, to the funding of the body,

99-36817 (E)

/...

Noting with concern the humanitarian situation in the Democratic Republic of the Congo, and calling on all Member States to contribute to current and future consolidated humanitarian appeals,

Expressing its concern at the severe consequences of the conflict for the security and well-being of the civilian population throughout the territory of the Democratic Republic of the Congo,

Expressing also its concern at the adverse impact of the conflict on the human rights situation in the Democratic Republic of the Congo, particularly in the eastern parts of the country, and the continuing violations of human rights and international humanitarian law committed throughout the territory of the Democratic Republic of the Congo,

Having considered the recommendations of the Secretary-General contained in his report of 1 November 1999 (S/1999/1116),

Reiterating the importance of the successful completion of the mission of the technical assessment team dispatched to the Democratic Republic of the Congo to assess conditions and to prepare for possible subsequent United Nations deployment in the country as well as to obtain firm guarantees from the parties to the conflict over the safety, security and freedom of movement of United Nations and associated personnel,

Recalling the relevant principles contained in the Convention on the Safety of United Nations and Associated Personnel adopted on 9 December 1994,

Underlining the importance of the full deployment of the United Nations military liaison personnel as provided for by resolution 1258 (1999),

1. Calls upon all parties to the conflict to cease hostilities, to implement fully the provisions of the Ceasefire Agreement, and to use the JMC to resolve disputes over military issues;
2. Stresses the need for a continuing process of genuine national reconciliation, encourages all Congolese to participate in the national dialogue to be organized in coordination with the Organization of African Unity (OAU), and calls upon all Congolese parties and the OAU to finalize agreement on the facilitator for the national dialogue;
3. Welcomes the appointment by the Secretary-General of his Special Representative for the Democratic Republic of the Congo to serve as the head of the United Nations presence in the subregion relating to the peace process in the Democratic Republic of the Congo and to provide assistance in the implementation of the Ceasefire Agreement;
4. Decides that the personnel authorized under its resolutions 1258 (1999) and 1273 (1999), including a multidisciplinary staff of personnel in the fields of human rights, humanitarian affairs, public information, medical support, child protection, political affairs and administrative support, which will assist the Special Representative, shall constitute the United Nations Organization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUC) until 1 March 2000;

/...

5. Decides also that MONUC, led by the Special Representative of the Secretary-General, consistent with resolutions 1258 (1999) and 1273 (1999), shall carry out the following ongoing tasks:

(a) To establish contacts with the signatories to the Ceasefire Agreement at their headquarters levels, as well as in the capitals of the States signatories;

(b) To liaise with the JMC and provide technical assistance in the implementation of its functions under the Ceasefire Agreement, including in the investigation of ceasefire violations;

(c) To provide information on security conditions in all areas of its operation, with emphasis on local conditions affecting future decisions on the introduction of United Nations personnel;

(d) To plan for the observation of the ceasefire and disengagement of forces;

(e) To maintain liaison with all parties to the Ceasefire Agreement to facilitate the delivery of humanitarian assistance to displaced persons, refugees, children, and other affected persons, and assist in the protection of human rights, including the rights of children;

6. Underlines that the phased deployment of United Nations military observers with the necessary support and protection elements in the Democratic Republic of the Congo will be subject to its further decision, and expresses its intention to take such a decision promptly on the basis of further recommendations of the Secretary-General, taking into account the findings of the technical assessment team;

7. Requests the Secretary-General to accelerate the development of a concept of operations based on assessed conditions of security, access and freedom of movement and cooperation on the part of the signatories to the Ceasefire Agreement;

8. Requests the Secretary-General to keep it regularly informed and to report to it as soon as possible on the situation in the Democratic Republic of the Congo and submit his recommendations on further deployment of United Nations personnel in the country and on their protection;

* * *

9. Requests the Secretary-General, with immediate effect, to take the administrative steps necessary for the equipping of up to 500 United Nations military observers with a view to facilitating future rapid United Nations deployments as authorized by the Council;

10. Decides to remain actively seized of the matter.

BILAGA 4

Resolution 1376



United Nations

Security Council

S/RES/1376 (2001)

Distr.: General
9 November 2001

Resolution 1376 (2001)

**Adopted by the Security Council at its 4412th meeting, on
9 November 2001**

The Security Council,

Recalling its previous resolutions and statements by its President,

Reaffirming the obligation of all States to refrain from the use of force against the territorial integrity and political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations, and *reaffirming also* the political independence, the territorial integrity and the sovereignty of the Democratic Republic of the Congo, including over its natural resources,

Taking note of the Secretary-General's report of 16 October 2001 (S/2001/970) and its recommendations,

Welcoming the participation of the Political Committee for the implementation of the Lusaka Ceasefire Agreement (S/1999/818) in joint meetings held on 9 November 2001,

Determining that the situation in the Democratic Republic of the Congo continues to pose a threat to international peace and security in the region,

1. *Welcomes* the general respect for the ceasefire among the parties to the Lusaka Ceasefire Agreement, *expresses* nonetheless its concern at the hostilities in areas of the eastern Democratic Republic of the Congo and *calls on* the parties to cease any form of support to the armed groups, particularly in the east of the country;

2. *Welcomes* the withdrawal of some foreign forces from the Democratic Republic of the Congo, including the full Namibian contingent, as a positive step towards the full withdrawal of all foreign forces, and *requests* all States that have not yet done so to begin to implement, without delay, their full withdrawal in accordance with resolution 1304 (2000) of 16 June 2000;

3. *Demands once again* that Kisangani be demilitarized rapidly and unconditionally in accordance with Security Council resolution 1304 (2000), *takes note* of the pledge by the RCD-Goma during the 4411th meeting of 9 November 2001 fully to demilitarize the city, *welcomes* the decision of the Secretary-General to further deploy MONUC personnel in this city, notably to contribute to the training of police, *stresses* that, once demilitarized, no party will be permitted to reoccupy

01-63131 (E)



the city militarily and *welcomes* in this regard the pledge by the Government of the DRC, during the same meeting, to respect this provision;

4. *Expresses* its support for the inter-Congolese dialogue, one of the key elements of the peace process, and for all efforts to promote this process, *calls on* the Congolese parties to work together for the success of the dialogue, and *expresses* its support for the Facilitator and his call on the parties to make the dialogue fully inclusive;

5. *Expresses* its grave concern at the repeated human rights violations throughout the Democratic Republic of the Congo in particular in the territories under the control of the rebel groups party to the Lusaka Ceasefire Agreement, and *calls on* all parties to put an end to such violations;

6. *Expresses* its serious concern with regard to the humanitarian situation in the DRC and calls on the international community to increase, without delay, its support for humanitarian activities;

7. *Expresses* its serious concern with regard to the economic difficulties facing the Democratic Republic of the Congo, *stresses* that progress in the peace process and the economic recovery and development of the country are interdependent, and in this regard underlines the urgent need for increased international economic assistance in support of the peace process;

8. *Reiterates* its condemnation of all illegal exploitation of the natural resources of the Democratic Republic of the Congo, *demand*s that such exploitation cease and *stresses* that the natural resources of the Democratic Republic of the Congo should not be exploited to finance the conflict in that country;

9. *Emphasizes* that there are links between the peace processes in Burundi and in the Democratic Republic of the Congo and, welcoming the recent progress in the Burundi process, *invites* the parties to the Lusaka Ceasefire Agreement to work with the Burundian authorities to advance these two processes;

10. *Supports* the launching of phase III of the deployment of the United Nations Organization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUC) on the basis of the concept of operations detailed in paragraphs 59 to 87 of the Secretary-General's report (S/2001/970) and *stresses*, in this regard, the importance it attaches to the deployment of MONUC in the east of the Democratic Republic of the Congo, in conformity with the new concept of operation and within the overall ceiling, including in the cities of Kindu and Kisangani;

11. *Notes* with concern the joint communiqué issued on 4 November 2001 by the Secretaries General of the Mouvement de Libération du Congo and of the Rassemblement Congolais pour la Démocratie concerning the deployment of a joint special force in Kindu, and *stresses* that appropriate conditions will be necessary to allow MONUC to fulfil its role in Kindu and to ensure that discussions on the voluntary disarmament and demobilization of concerned armed groups take place in a neutral environment;

12. *Affirms* that the implementation of phase III of the deployment of MONUC requires the following steps from the parties and requests the Secretary-General to report on progress thereon:

- (i) The transmission to MONUC, as soon as possible and in accordance with its resolution 1355 (2001) of 15 June 2001, of the necessary operational information for the planning of MONUC support for the process of total withdrawal of foreign troops present in the territory of the Democratic Republic of the Congo, including the number of foreign military personnel in the territory of the DRC, their equipment and armament, their exit routes, and a precise timetable for implementation;
 - (ii) The transmission to MONUC, as soon as possible and in accordance with its resolution 1355 (2001), of the necessary operational information for the planning of MONUC's mandated role in the process of disarmament, demobilization, repatriation, resettlement and reintegration (DDRRR) programme for the armed groups referred to in annex A, chapter 9.1 of the Lusaka Ceasefire Agreement, including the number of persons concerned, their equipment and armament, their location, their intentions, as well as a precise timetable for implementation;
 - (iii) The establishment of a direct dialogue between the governments of the Democratic Republic of the Congo and Rwanda leading to confidence building and a joint mechanism for coordination, and exchanges of information regarding the DDRRR process;
 - (iv) The establishment by the governments of the countries concerned, in particular Rwanda, and noting steps taken so far, of conditions conducive to voluntary DDRRR of the members of the armed groups concerned, in particular, by assuring the protection of the personal safety of the members of these armed groups, their civil rights and their economic reintegration including with the assistance of the donor community;
 - (v) The demilitarization of Kisangani;
 - (vi) The full restoration of freedom of movement for persons and goods between Kinshasa and Kisangani and throughout the country;
 - (vii) The full cooperation by the parties with MONUC military and logistical operations, as well as its humanitarian, human rights, and child protection activities, including by permitting unrestricted access to ports and airports, and by refraining from introducing administrative and other impediments;
13. *Expresses* its satisfaction at the partnership established with the parties to the Lusaka Ceasefire Agreement, strengthened by regular contacts between the Political Committee for the implementation of that Agreement and the Council, and *reiterates* its firm determination to continue to provide assistance to the parties in their efforts to achieve peace;
14. *Commends* the outstanding work of MONUC personnel in challenging conditions, and *pays tribute* in particular to the efforts of the Special Representative of the Secretary-General;
15. *Decides* to remain actively seized of the matter.

BILAGA 5

Resolution 1445

United Nations

S/RES/1445 (2002)



Security Council

Distr.: General
4 December 2002

Resolution 1445 (2002)

**Adopted by the Security Council at its 4653rd meeting,
on 4 December 2002**

The Security Council,

Recalling its previous resolutions and statements by its President regarding the Democratic Republic of the Congo,

Reaffirming the sovereignty, territorial integrity and political independence of the Democratic Republic of the Congo and of all other States in the region,

Reaffirming further the obligation of all States to refrain from the use of force against the territorial integrity and political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purpose and principles of the United Nations,

Reaffirming also the sovereignty of the Democratic Republic of the Congo over its natural resources,

Recalling the responsibilities of all the parties to cooperate in the full deployment of the United Nations Organization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUC),

Recognizing the importance of a gender perspective in peacekeeping operations, in accordance with Security Council resolution 1325 (2000), and the importance of the protection of children in armed conflict, in accordance with its resolution 1379 (2001),

Taking note of the Secretary-General's special report of 10 September 2002 (S/2002/1005) and its recommendations,

Determining that the situation in the Democratic Republic of the Congo continues to pose a threat to international peace and security in the region,

1. *Welcomes* the signature by the Democratic Republic of the Congo and Rwanda of the Pretoria Agreement on 30 July 2002 (S/2002/914), as well as the signature by the Democratic Republic of the Congo and Uganda of the Luanda Agreement on 6 September 2002 and *welcomes also* the efforts of the Republic of South Africa, Angola, and of the Secretary-General, in facilitating the adoption of these agreements;

2. *Welcomes* the decision taken by all the foreign parties to withdraw fully their troops from the territory of the Democratic Republic of the Congo, as well as

02-72318 (E)



progress in the implementation of these processes, in particular the withdrawal of 23,400 Rwandan troops from the Democratic Republic of the Congo verified by the Third Party Verification Mechanism (TPVM) on 24 October, as well as withdrawals by Uganda, Zimbabwe and Angola, and *stresses* the importance for these withdrawals to be completed in a transparent, orderly and verified manner, and in this regard *underlines* the need for the parties to facilitate the verification of these withdrawals, including through the continuous provision to MONUC of detailed information on these withdrawals and requests the Secretary-General to report to the Council on this matter;

3. *Expresses full support* for the TPVM, welcomes its work in helping the parties to implement the Pretoria Agreement, in accordance with Security Council resolutions and the norms of International Law, and *stresses* the importance of close cooperation between the Government of South Africa and MONUC in the work of TPVM;

4. *Stresses* the importance of the voluntary nature of the disarmament, demobilization, repatriation, reintegration or resettlement (DDRRR) of the armed groups referred to in annex A. Chapter 9.1 of the Lusaka Ceasefire Agreement (S/1999/815), *calls on* the leaders and members of the armed groups to enter the DDRRR process, also *calls on* all concerned to work to this end, *emphasizes* the need to intensify MONUC's public information efforts in this regard and *calls on* all parties to support these efforts;

5. *Stresses* the importance of further early and substantial progress on the process of voluntary DDRRR throughout the country to match the progress achieved on the withdrawal of foreign forces, and *urges* all parties concerned to cooperate fully with MONUC in this regard;

6. *Welcomes* the repatriation of ex-combatants and their dependants from Kamina, though noting that the numbers repatriated falls short of the original numbers assembled, and *recognizes* the good will and efforts of the Governments of the Democratic Republic of the Congo and Rwanda in cooperating on this issue with MONUC thus far;

7. *Welcomes* the efforts of the Government of Rwanda in providing guarantees that ex-combatants and their dependants will be able to return in conditions of safety and security, *stresses* the importance of such guarantees, *stresses also* the importance of confidence-building measures, including international monitoring and reintegration assistance, and calls upon the United Nations Secretariat, and other relevant bodies, in consultation with the signatories of the Lusaka Ceasefire Agreement, to address the issue of the resettlement of any ex-combatants who may not wish to return to their home country;

8. *Welcomes* the statement of 24 September 2002 of the Government of the Democratic Republic of the Congo banning the activities of the Forces Démocratiques de Libération du Rwanda throughout the territory of the Democratic Republic of the Congo and declaring the leaders of this movement persona non grata on its territory, and encourages it to implement further their commitments to advance the DDRRR of the armed groups in accordance with the Pretoria Agreement;

9. *Welcomes* the commitment of the Government of the Democratic Republic of the Congo and other Congolese parties to achieve an inclusive

agreement on the political transition, *stresses* the importance of such an agreement to the wider peace process, calls on all Congolese parties to cooperate actively with a view to a speedy conclusion of such an agreement, and in this regard *expresses* its full support for the efforts of the Special Envoy of the Secretary-General;

10. *Takes note* of the encouraging developments on the ground, *endorses* the recommendations of the Secretary-General in his special report, including those relating to MONUC's support for the TPVM as well as the proposal to extend the funding of MONUC's quick impact projects, *endorses* in particular, the new concept of operation outlined in paragraphs 48 to 54 of this report and *authorizes* the expansion of MONUC to consist of up to 8,700 military personnel, principally comprised of two task-forces, to be deployed in a phased basis as follows: the second task force shall be deployed when the Secretary-General reports to the Council that the first task force has been successfully deployed and the disarmament, demobilization and repatriation (DDR) caseload can not be met by the existing capacity of the first task force alone;

11. In regard to DDR under the new MONUC concept of operation, *endorses also* the interim funding mechanism in paragraph 74 for the voluntary DDR of members of foreign armed groups, *recognizes* the importance of addressing the repatriation of the dependants along with the ex-combatants and *calls on* the International Community to provide the funds for this process;

12. *Calls upon* MONUC to pay special attention in carrying out its mandate to all aspects relating to gender perspective, in accordance with resolution 1325 (2000), as well as to the protection and reintegration of children, in accordance with resolution 1379 (2001);

13. *Stresses* that the main responsibility for resolving the conflict rests with the parties themselves, that they must continue to demonstrate their will to respect fully their commitments and that further efforts will be necessary to reach a comprehensive solution to the conflict and, in this regard:

- *Calls for* a full cessation of hostilities involving regular forces and armed groups throughout the territory of the Democratic Republic of the Congo, in particular in South Kivu and in Ituri;
- *Calls for* the cessation of all support to the armed groups referred to in Annex A Chapter 9.1 of the Lusaka Ceasefire Agreement;
- *Calls on* all parties to provide full access for MONUC and the TPVM throughout the territory of the Democratic Republic of the Congo, including inside all ports, airports, airfields, military bases and border crossings;
- *Calls also for* the surrender to the International Criminal Tribunal for Rwanda of any persons indicted by the Tribunal, and
- *Reiterates its demand* for Kisangani to be demilitarized without further delay or precondition;
- *Demands* that all parties work to the immediate full restoration of freedom of movement on the Congo river;

14. *Expresses* its deep concern over the humanitarian situation throughout the country and in particular in the Ituri region, *calls on* the parties to allow humanitarian agencies and organizations full access to populations in need and to

ensure the safety and security of humanitarian workers, and *condemns* those who seek to hamper the provision of assistance to civilians in need;

15. *Expresses its deep concern* over the intensification of ethnically targeted violence in the Ituri region, *condemns* all such violence or incitement to violence, requests all parties to take immediate actions to defuse these tensions, ensure the protection of civilians and end violations of human rights, *calls on* all parties, in particular the Union des Patriotes Congolais, to cooperate to set up the Ituri Pacification Commission, and *requests* the Secretary-General to increase the presence of MONUC stationed in the area, if he determines that the security condition allows it, in order to provide support to this process as well as to humanitarian efforts, and report back to the Council;

16. *Takes note* of Uganda's commitment under the Luanda Agreement to complete the withdrawal of its forces no later than 15 December 2002, *welcomes* the positive interaction between the Governments of the Democratic Republic of the Congo and of Uganda since the signing of the Luanda Agreement and *calls on* both parties to work, together and with MONUC, towards conditions that will allow the Agreement to be implemented in full;

17. *Reiterates* that no government, military force or any other organization or individual should provide military or any other form of support to any of the groups involved in the fighting in the east of the Democratic Republic of the Congo, in particular in Ituri;

18. *Encourages* MONUC to continue its assessment of police capabilities and training needs in the Democratic Republic of the Congo, including, when necessary, at the level of local communities, with special attention to the Ituri area;

19. *Calls on* all parties to pay special attention to all aspects relating to gender, in accordance with Security Council resolution 1325 (2000), and to the protection of children, in accordance with resolution 1379 (2001);

20. *Encourages* the Governments of the Democratic Republic of the Congo and, respectively, Rwanda and Uganda to take steps to normalize their relations and to cooperate to ensure mutual security along their borders as provided for in the Pretoria and Luanda agreements and also *encourages* the Governments of the Democratic Republic of the Congo and Burundi to take similar steps;

21. *Stresses* the crucial importance of preventing the situation in the Democratic Republic of the Congo from having a further destabilizing effect on the neighboring States, in particular Burundi, Rwanda, Uganda and the Central-African Republic, and *calls on* all parties concerned to cooperate in good faith to that end and to facilitate in this regard the continuing observation efforts by MONUC in the areas of its deployment, including eastern Democratic Republic of the Congo and border areas;

22. *Reaffirms* that an international conference on peace, security, democracy and development in the Great Lakes region, with participation by all the Governments of the region and all the other parties concerned, should be organized at the appropriate time under the aegis of the United Nations and the African Union with a view to strengthening stability in the region and working out conditions that will enable everyone to enjoy the right to live peacefully within national borders;

23. *Strongly condemns* the repeated harassment of Radio Okapi staff and *demands* that all parties concerned desist from such actions;

24. *Reiterates* its full support for the Special Representative of the Secretary-General and for all the dedicated MONUC personnel who operate in challenging conditions;

25. *Decides* to remain actively seized of the matter.